

Збогум на информативниот мрак

Жената Ромка посегна по своите здравствени права

Нискиот животен стандард, сиромаштијата, неинформираноста, како и недоволната покриеност на ромското население со здравствена заштита го поттикна Здружението за еманципација, солидарност и еднаквост на жените **ECE** да започне да работи на унапредување на здравјето на Ромите.

Низата епидемии од заболувања што можат да се спречат со вакцинација, како оние на заушки и морбили, кои во 2009 година ја зафатија ромската заедница во Македонија, беа иницијатор **ECE** својата работа да ја насочи токму на превентивната здравствена заштита на оваа маргинализирана група. Истражувањата на **ECE** покажаа дека голем дел од децата Роми не биле имунизирани, и дека жените Ромки не се доволно информирани за нивното репродуктивно здравје. Едната проблематика повлекуваше друга, па на виделина излегоа и проблемите со недостигот на патронажни сестри и несоодветен третман на здравствените работници кон ромското население.

Токму затоа **ECE**, преку методологијата на социјална отчетност, преку кој ромската заедница се едуцира за здравствените права и се стимулира сама да се бори за она што законски и следува, се посвети да ѝ овозможи поквалитетен живот на оваа заедница. Со помош на своите партнерски ромски организации ИРИЗ И ЦДРИМ од Шуто Оризари и КХАМ, којашто работи во Делчево, Пехчево и во Ваница, **ECE** ги едуцираше жените Ромки во овие делови од Македонија како преку оружјето наречено знаење да се изборат за здравствените права што им се пропишани со закон и важат за сите граѓани на Македонија.

Придобивките од програмските активности ги покажуваат и статистиките коишто бележат значителен пораст на процентот на вакцинирани деца Роми, а се иницираа и мерки од здравствените власти да се подобри репродуктивното здравје на жените во Македонија.

Вовед

Ромите сочинуваат 2,66 проценти од вкупното население во Македонија, според податоците од последниот попис во 2002 година, но нивниот број, според ромските граѓански организации, е поголем. Иако тие главно живеат во урбаните градски средини, дури 95 проценти, сепак се соочуваат со низа проблеми кога станува збор за пристапот до здравствена заштита. Недостигот на едукација често знае да ги изгуби Ромите во лавиринтите на здравствениот систем. Унапредувањето на здравјето на Ромите е голем предизвик за Македонија.

Здружението за еманципација, солидарност и еднаквост на жените – **ECE** го прифати предизвикот и од 2004 година почна да работи на унапредување на здравјето на Ромите. До 2008 година ECE работеше на зголемување на опфатот на Ромите со здравствено осигурување. Недоволниот степен на едукација на ромската заедница претставуваше пречка тие да го остварат правото на здравствено осигурување.

Поради недоволниот пристап до здравствена заштита, ромското население почесто е изложено на болести и епидемии. Низата епидемии од заболувања, кои можат да се спречат со вакцинација, како морбили и заушки, кои во 2009 година ја зафатија ромската заедница во Македонија, го поттикна Здружението за еманципација, солидарност и еднаквост на жените – **ECE** да започне да работи на унапредување на имунизацијата на Ромите.

Детектиран е низок опфат на вакцинирани деца Роми

Истражувањата што ги спроведе **ECE** на терен покажаа низок опфат на вакцинација на децата во ромските средини, за некои вакцини покриеноста беше само 50 %. **ECE** преку методологиите за мониторинг и анализа на буџети се залагаше во „Програмата за активна заштита на мајки и деца“ на Министерството за здравство да се усвојат активности и да се одвои буџет конкретно наменет за ромски средини, со цел да се унапреди опфатот на децата Роми со вакцинација.

Кога во 2011 година Министерството за здравство ги прифати барањата во „Програмата за активна здравствена заштита на мајките и децата“ за 2011 година, предвиде низа активности за унапредување на опфатот на децата Роми со вакцинација.

Во Програмата беа предвидени зголемен број на патронажни посети во ромските семејства, со цел да се откријат невакцинирани деца и следење на вакциналниот статус кај децата, здравствено-едукативни работилници за родителите Роми, делење на здравствено-едукативен материјал, како и теренски активности за вакцинирање на невакцинирани деца Роми.

ECE преку методологијата мониторинг на заедницата реши да провери колку овие активности, предвидени од страна на Министерството за здравство, се спроведуваат. Здружението го прошири својот мониторинг и на здравјето на мајките и децата, односно направи проверка во ромските заедници како се спроведуваат патронажните посети, како се спроведува здравствената едукација, делењето на здравствено-едукативни материјали, односно сето она што е обврска на Министерството за здравство и здравствените домови.

Проблеми со низок опфат на гинеколошка заштита на жената Ромка

„Последен пат сум посетила гинеколог пред 15 години, тука немавме долго време гинеколог, и од тој што сме го имале не сме биле задоволни, да одам приватно немам пари, иако знам дека треба, во овие години се појавуваат разни болести, но не сум одела. Немам избрано матичен гинеколог“ – вели 53-годишната Арслан Гулфидан од Шуто Оризари.

ECE преку мониторингот, односно проверка на „Програмата за скрининг на рак на грлото на матката“ на Министерството за здравство, преку истражувањата на терен и преку конктатот со жените од заедницата доби сознание дека постојат низа проблеми во однос на опфатот со гинеколошка здравствена заштита на цела територија на Македонија.

Беше утврдено дека постои мал опфат и со „Програмата за скрининг на рак на грлото на матката“. Според „Програмата за скрининг на рак на грлото на матката“ од 2012 до 2014 година, само 37,2 проценти од жените Ромки, кои имале избрано матичен гинеколог, добиле покана да направат ПАП-тест.

Затоа, во 2014 година **ECE** започна да работи на зголемен опфат на жените Ромки со услугите на репродуктивно здравје. Во фокусот беа превентивните прегледи кај матичен гинеколог, избор на матичен гинеколог и опфатот на жените Ромки со „Програмата за скрининг на рак на грлото на матката“.

„Ромското население е маргинализирана и ранлива група на население во повеќе аспекти; тоа население се соочува со сиромаштија, недоволен степен на образование, невработеност. Поголем дел од нив живеат во супстандардни услови, во лоши социоeкономски услови, затоа се поранливи на појавата на различни заболувања, како заразни така и незаразни.“

Преку нашите истражувања во минатото се согледува дека кај Ромите има поголема појава на хронични заболувања, поголема појава на заразни заболувања, се бележи поголема стапка на новороденечка и доенечка смртност. Децата Роми не беа вакцинирани во доволен број, кај нив се забележува недоволен раст и развој во раната детска возраст.

Токму од тие причини решивме нашата работа да му ја посветиме на ова население за да можеме да го унапредиме пристапот кон здравствените услуги. Тие се соочуваат со проблеми во пристапот до здравствени услуги, како немање на здравствено осигурување, неможност да ја платат партиципацијата за здравствените услуги, па сè до дискриминација во здравствениот систем“ – вели доктор Борјан Павловски, координатор на Програмата за јавно здравје и здравје на жените – Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените – **ECE**.

Доктор Борјан Павловски, координатор на Програмата за јавно здравје и здравје на жените – Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените – **ECE**, на терен во ромската заедница.

Програмските активности се насочуваат кон најранливите групи

Програмските активности на **ECE** се одвиваа во Шуто Оризари, во општините Делчево, Пехчево и во Веница, во Прилеп, Карпош и во Ѓорче Петров. Во мометов сè уште работат на овие проблематики во Шуто Оризари, во Делчево, Пехчево и во Веница. Цел на работа се најранливите групи во самата ромска заедница. Преку работата на полето на мониторинг во заедницата, **ECE** и партнерските организации работат на подигнување на свесноста на ромското население за нивните права во однос на превентивната здравствена заштита на мајките и децата, како и на превентивната здравствена заштита во однос на репродуктивното здравје на жената. Целта е да се постигнат резултати во две насоки – унапредување на пристапот до превентивна здравствена заштита на мајките и децата и унапредување на пристапот до превентивна гинеколошка здравствена заштита.

„Искрено, во почетокот беше доста тешко да се работи во овие заедници затоа што населението се соочува со голем број проблеми од кои голем дел се egzистенцијални. Всушност, нивниот живот претставува секојдневна борба за да обезбедат парче леб за себе и за своите деца и нивната свесност и знаење за потребата од превентивна здравствена заштита е на многу ниско ниво. Тие и да се едуцираат за потребата, тоа не го земаат за приоритет, бидејќи имаат многу поприоритетни проблеми во животот и најчесто на доктор одат дури кога ќе се разболат“ – вели доктор Борјан Павловски, координатор на Програмата за јавно здравје и здравје на жените – Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените – ECE.

Здружението ECE програмските активности ги спроведувааше со партнерски ромски организации кои долго време работат во овие општини. ECE соработуваше со организациите ИРИЗ И ЦДРИМ од Шуто Оризари и КХАМ, којашто работи во Делчево, Пехчево и во Веница. Здружението за еманципација, солидарност и еднаквост на жените имаше улога на експертска поддршка на организациите што ги спроведуваат активностите на терен во ромските заедници. ECE имаше задача да ја развива методологијата на работа, да ги јакне капацитетите на партнерските организации и во континуитет да обезбедува техничка поддршка при имплементација на активностите од страна на партнерските организации.

Поттик за Ромите да се борат за своите права

Со цел да ја зајакнат заедницата, ECE и партнерските организации работеа на методологијата на социјална отчетност. Оваа методологија ги поттикнува Ромите да се борат за своите права. Целта на методологиите на социјална отчетност е самата заедница да си ги бара своите права и самата заедница да се застапува самата себеси за остварување на одредени права.

Многу организации работат на застапување, меѓутоа многу честа е праксата граѓанските организации да застапуваат во име на заедницата. Промената што ја носи оваа методологија е да се зајакне и да се мобилизира заедницата сама да се застапува за своите права и сама да си ги бара своите права. Методологиите на социјална отчетност, кои ECE ги применува во ромската заедница, се методологии што се применуваат во земји како Јужна Америка и Индија, а се нови во Југоисточна Европа.

Преку едукација до зајакнување на ромската заедница

Едукациите претставуваа прва почетна фаза за спроведување на методологиите на социјална отчетност за да се зајакне заедницата. Во работилниците организирани од ECE и партнерските ромски организации ромската заедница се едуцираше зошто е важно да ги вакцинираат своите деца, зошто е важно да одат на гинеколошки прегледи, но и ги учеше Ромите за нивните права што произлегуваат од програмите на Министерството за здравство и другите правни акти, а се поврзани со овие превентивни здравствени услуги.

„Не бев информирана за своите здравствени права, обуките ми беа од корист и преку нив дознав дека треба да одам на женски лекар, да не плаќам одредени здравствени услуги, знам дека треба да имам матичен гинеколог, сега преку нив избрав и матичен гинеколог и сега одам на превентивни прегледи“ – вели 51 годишната Јашар Селвие, баба на 6 внуци, која живее во Шуто Оризари.

„Научив во работилниците многу работи: дека имаме право да бираме свој матичен гинеколог, дека имаме право да знаеме која услуга се плаќа на матичен гинеколог, која не, од нив дознавме за своите права, дека децата треба да се носат на вакцинација и дека не се плаќаат вакцините; сега кога ќе станам мајка ќе сум информирана и ќе се одлучам на вакцинација за своето дете. Преку овие информации можам повеќе да се борам за своите права и да се подобри моето здравје“ – вели 27годишната Сораја Џиладинова, која исто така живее во Шуто Оризари.

Целта на едукациите организирани од **ECE** беше на Ромите да им се објасни дека треба да ги знаат своите права и дека според програмите и законските и подзаконските акти на нив им следува правото на бесплатна вакцинација на децата, им следува правото на посети на патронажна сестра за време на бременост и по породување, дека прегледите кај матичен гинеколог се бесплатни, дека имаат право на бесплатен ПАП-тест на секои 3 години и дека имаат право да изберат матичен гинеколог.

Истражување колку Ромите реално ги добиваат своите здравствени права

Паралелно со обуките, **ECE** ја спроведуваше втората фаза, односно истражувањето, проверувајќи на терен колку Ромите реално ги добиваат здравствените услуги што законски им следуваат.

Истражувањата беа насочени кон тоа да се утврди фактичката состојба колку деца Роми не се вакцинирани, дали и колку пати ромските семејства биле посетувани од патронажни сестри, дали имаат избрано матичен гинеколог, дали матичниот гинеколог им го наплаќа ПАП-тестот и дали воопшто добиле покана да направат ПАП-тест.

За оценување на состојбата се користеа картички за оценување (скор-картички) во зелена, жолта и во црвена боја преку која испитаниците кажуваа колку се задоволни. Картичките за оценување се користат за презентација на наодите пред заедницата.

Бидејќи се лесно разбирливи за заедницата, наодите се презентираат со бои наместо со графикони и проценти за да може заедницата полесно да ги разбере и да ги прифати резултатите. Преку оваа методологија за прв пат се согледа реалната ситуација во заедницата, бидејќи претходно никој не се осмелувал јавно да зборува за овие проблеми.

„Имам 5 годишно дете, бев посетена од патронажна сестра еднаш по породување, бременоста ја водев во Сингелиќ, патував со автобус цел саат и ми беше мачно, бидејќи бев бремена“ – вели 31 годишната Анас Атен – жителка на Шуто Оризари, која се охрабрува јавно да зборува за проблемите што ги дели со заедницата.

Во истражувањата на **ECE** не беа вклучени само Ромите, туку и давателите на здравствени услуги, односно здравствените работници. Во рамките на истражувањата важен сегмент беше да се добијат и информации од страна на здравствените работници што се задолжени да ги обезбедуваат здравствените услуги што се предмет на мониторингот.

Истражувањата покажаа дека и здравствените работници се соочуваат со проблеми, како недостиг на патронажни сестри, немање на доволен број возила, се соочуваат со лоши услови за работа, бидејќи одделите за вакцинација во Шуто Оризари не се реновирану повеќе од 10 години.

Заедницата на уста маса со лекарите

Откако заедницата ќе ги согледа резултатите и ќе ги осознае своите права, заедно со партнерските ромски организации, **ECE** секоја година подготвува стратегии за застапување, односно што ќе бара како на локално така и на национално ниво. Застапувањето е всушност третата фаза. **ECE** применува метод базиран на докази, а застапувањата секогаш се базираат на она што се наоѓа на терен и произлегува од самата ромска заедница. Ромите сами кажуваат што сакаат да биде сменето и на кој начин тоа треба да биде спроведено.

Во третата фаза на застапување еден дел е организирање на форуми на локално ниво, каде заедницата може да седне на уста маса со лекарите и со патронажните сестри, со раководителите на здравствените домови и директно да ги каже своите проблеми. Форумите може да се дадат како пример каде што заедницата е активно вклучена во процесот на барање на решенија и соодветен опфат со здравствени услуги и при тоа проблемите и барањата директно ги упатува до наведените лица.

На почеток заедницата беше повеќе вклучена на локално ниво, меѓутоа со нивниот напредок одредени лица во заедницата се вклучуваа и на национално ниво. Сето она што е на национално ниво **ECE** го застапува пред Министерството за здравство и пред Фондот за здравствено осигурување на Македонија, како и пред другите надлежни институции.

Како важен дел од застапувањето на **ECE** беа медиумите. Во таа насока беа организирани бројни прес-конференции и јавни дебати каде што беа поканети и медиумите. Така Ромите имаа можност пред националните медиуми и пред претставниците на националните институции да зборуваат за своите проблеми и да побараат тие да се решат.

Заедницата доби можност да ја провери работата на јавните институции

Методологијата на социјална ревизија е исто така многу поврзана со мониторингот на заедницата и потпаѓа под социјалната отчетност, преку неа самото население или корисниците на одредена програма ги проверуваат конкретните документи продуцирани од јавните институции.

Преку оваа методологија **ECE** направи увид во дневниците на патронажните сестри во кои податоците беа проверувани директно со корисниците, односно со жените за кои во дневниците било наведено дека биле посетени.

Потоа овие наоди беа споделувани со заедницата. Се утврди дека тие запишувале дека посетиле ромски семејства и новороденчиња, а потоа на терен се покажа дека тие посетиле само заведени. Самата ромска заедница, преку јавните дебати на локално и на национално ниво, го потенцира овој проблем и потоа заедно со **ECE** и партнерските организации бараа доследно спроведување на посетите.

Ромската заедница едуцирана каде и како да ги бара своите права

Според **ECE** бенефит од овие програмски активности е што и претставници од заедницата низ годините активно се вклучувале во барањата за остварување на своите права од превентивната здравствена заштита и барале конкретни мерки од надлежните институции, преку активности спроведени на локално и на национално ниво, како дебати, форуми, петиции.

„Поголемиот дел од Ромките во работилниците не беа информирани за вакцинацијата дури немаа ни здравствено осигурување; отако ги информиравме дел од нив се решија да ги вакцинираат своите деца, мислам дека доста успеавме да ги поттикнеме. Работилници оддржувавме еднаш до два пати неделно, зависи како **ECE тоа го организираше. Мислам дека многу постигнавме, сега кога одат на лекар, не само за вакцинација на деца, туку за што било**

„Друго тие знаат што да бараат, ги едуциравме доста до сега, мислам дека ги едуциравме за своето здравје“ – вели 48 годишната Неврие Демир, една од Ромките лидерки што ги информираа своите сограѓанки за нивните здравствени права.

Според **ECE**, најголем бенифит од сите овие програмски активности има ромската заедница којашто беше опфатена со овие активности и сега е запознаена со своите права и знае како и каде да ги бара.

„Самата ромска заедница колективно до пред неколку години имаше страв, срам и други причини јавно да излезе да зборува. Сега веќе имаме луѓе што излегуваат и на трибини јавно зборуваат за своите проблеми и потреби. Токму во заедниците каде работиме тоа го сметаме за големо достигнување, бидејќи едни од главните цели на социјалната отчетност е самите корисници, заедницата, граѓаните, да бараат отчетност од јавните институции за спроведување на она што им е должност да го спроведат според законите, програмите и релевантните политки. Тоа го сметаме како едно од клучните наши постигнувања“ – вели доктор Борјан Павловски, координатор на Програмата за јавно здравје и здравје на жените – Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените – **ECE**.

Преку програмските активности значително е зголемен опфатот на вакцинација на децата Роми

Освен што биле дел од програмските активности, Ромите сега се информирани и за своите права и за придобивките од самите програмски активности. За тоа зборуваат и статистиките, кои покажуваат драстичен пораст на опфатот на вакцинација на децата Роми во општините каде што се одвивале активностите на **ECE**.

Така бројките говорат дека во 2011 година вакцините што се даваат на предучилишна возраст (0 – 6 години) имаат опфат 50 – 96 %, во 2014 опфатот се зголемил 63 – 97 %. Опфатот, пак, со вакцините што се даваат на училишна возраст, 7 – 18 години, во 2014 изнесувал 55 – 93 %. Последните податоци од 2017 година покажаа дека опфатот за сите вакцини (0 – 18 години) е над 95 %.

Министерството за здравство со стимулации за повеќе матични гинеколози

Како една од главните придобивки од програмските активности на **ECE** се смета одлуката на Министерството за здравство да обезбеди стимулации за кофинансирани специјализации за матичните гинеколози, односно финансиски средства за оние доктори што ќе се одлучат да специјализираат и да работат како матични гинеколози во Македонија во општините каде што ги нема. **ECE** како една од мерките за долгорочно решавање на проблемот до Министерството за здравство ја предложи конкретно оваа мерка. Откако здружението во 2016 година преку национални медиуми алармираше за недостигот на матични гинеколози во речиси половина од општините во Македонија, Министерството за здравство истата година донесе одлука да воведат кофинансирани специјализации за матични гинеколози.

Во јули 2016 година министерот за здравство најави нов оглас за кофинансирани специјализации за 47 матични гинеколози низ целата држава, а по завршување на специјализациите на избраните гинеколози беше најавено дека за 34 проценти ќе се зголеми бројот на гинеколози во земјата.

Во септември 2017 година Шуто Оризари доби матичен гинеколог од Албанија, по скоро децениско чекање. Но, жените Ромки сè уште се соочуваат со проблеми, бидејќи постои јазична бариера со гинекологот од Албанија затоа што таа не го знае македонскиот јазик и работи со сестра што ѝ преведува. Ова исто така им претставува пречка на жените од Шуто Оризари да го осврнат своето право на гинеколошка здравствена заштита на примарно ниво.

Партнерските организации на ЕСЕ бележат унапредување на ромското здравје, но пред нив сè уште има многу предизвици

„Најголем бенифит добивме како организација што ги натеравме девојчињата од 14 години да имаат матичен гинеколог, многу зборувавме и за таа вакцина ХПВ која треба на 14годишна возраст да ја примат. Родителите биле против поради информации во медиумите, но ние успеавме да им објасниме и овие девојчиња да имаат матичен гинеколог и тоа е нашиот успех. Жените сега знаат за своите права, доколку немаат добиено покана за ПАПтест, тие сами можат да побараат кај матичниот гинеколог бесплатен ПАП тест. Им објаснивме дека тоа е еден бенифит кој треба да го искористат“ – вели Кемал Исмаил, координатор на проектот за социјална отчетност и параправна помош на ромската заедница ЦДРИМ Шуто Оризари.

„Статистиката покажува сериозен напредок при остварување на правото на здравје кај децата Роми и жените Ромки во репродуктивниот период; сепак постојат сериозни предизвици од кои можеме да ги издовиме силните антивакционални кампањи кои влијаат врз самата заедница, а кај жената Ромка сериозен предизвик ќе ни биде ненаплаќање на самите матични гинеколози. Како резултат на тоа само една жена од Веница го има искористено правото од програмата за скрининг од анкетирани повеќе од 100 жени во Веница. Ова укажува на потребата за уште позасилен ангажман на КХАМ и нема простор за релативизирање на предизвиците“ – вели Санела Момчилов, проектен координатор на Здравствената програма КХАМ Делчево.

„Минатата година кога работевме на полето на имунизацијата процентот на имунизирани деца беше значително помал, додека оваа година надминува и 90 проценти. Она што е новитет е тоа што ја мониторираме програмата за женско здравје. Резултатите се незадоволувачки, дел од прашалникот е опфатот на матични гинеколози на заедницата, примени покани за рана детекција на карцином на грло на матка и тука има видливо помали резултати. Во однос на поканите за рак на грлото на матка заедницата е незадоволна, бидејќи не пристигнуваат кај нив покани.“

Во однос на избор на матичен гинеколог има повеќе фактори што влијаат, дел од заедницата нема избрано матичен гинеколог, а дел од заедницата има, но проблемот е тоа што влијае далечината и влијае наплатата од страна на гинекологите и сето тоа пречи во остварување на онаа превентивна здравствена заштита. Сè уште работиме на остварување на целите“ – вели Мелиса Мемеш, фасцилитатор на проектот на ИРИЗ од Шуто Оризари.

ECE – Предизвици во комуникацијата со најмаргинализираните групи, но и со државните институции

Целата работа на **ECE** не беше ни малку лесна затоа што тие пред сè работеа со делот од ромската заедница, кој беше најмаргинализиран.

„Еден од проблемите беше што самата заедница во условите во коишто живее од самиот почеток не беше толку заинтересирана да се ангажира многу за овие проблеми од превентивната здрав-

ствена заштита. Ние преку ангажирање на партнерските ромски организации, преку подготовка на оваа методологија и методолошкиот пристап и преку наоѓање на клучни лица од заедницата, успеавме постепено да ја едуцираме заедницата дека има потреба од овие превентивни здравствени услуги, и дека тие се клучни за нивното здравје“ – вели доктор Борјан Павловски, координатор на Програмата за јавно здравје и здравје на жените – Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените – **ECE**.

ECE, спроведувајќи ги своите програмски активности, се соочи и со проблеми во комуникацијата со државните институции, бидејќи тие не секогаш имаа слух за нивните барања. Потешка беше комуникацијата со институциите на национално ниво отколку на локално. Така на пример иако Министерството за здравство во 2011 година во превентивната програма стави конкретни активности за ромското население што се наменети за ромски средини, овие активности од година во година беа намалувани по вид и по обем, а во 2015 год. беа целосно избришани од програмата. Но, **ECE** не се откажуваше од своите програми и продолжи со медиумскиот притисок за унапредување на здравјето на мајките и децата и унапредување на репродуктивното здравје на жените.

„Навистина е потребна доста голема посветеност и напор, бидејќи кога започнавме со работа овие методологии беа нови за сите нас. Затоа ни беше потребна голема посветеност за да ги научиме и да ги сфатиме овие методологии и затоа посетувавме доста обуки, одевме во посета на организации во други земји, пред сè за да ја развиеме методологијата. Работиме од 2011 година до сега, постојано се надоградуваме и го прошируваме нашето поле на работа, меѓутоа вклучуваме и нови методологии, како што се методологијата на социјална ревизија“ – вели доктор Борјан Павловски, координатор на Програмата за јавно здравје и здравје на жените – Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените – **ECE**.

ECE продолжува да работи на подобрување на здравствената заштита на Ромите

ECE континуирано се залага за подобрување на квалитетот на работењето на полето на здравствена заштита на Ромите. Постојано организира обуки и за постојниот и за новиот персонал во партнерските организации за нивно надоградување и усовршување со цел тие да овозможат поголем придонес за подобрување на квалитетот на живеење на ромската заедница.

Оваа програма за социјална отчетност преку која се зајакнува ромската заедница е финансиски поддржана од фондацијата „Отворено општество Македонија“ и од фондациите „Отворено општество“ од Њујорк и од „Отворено општество Будимпешта“.

